

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem díszdoktorává avatták Buzogány Dezsőt

2017. 12. 05.

A Magyar Tudomány Ünnepeén, november 30-án tartotta a Debreceni Református Hittudományi Egyetem a díszdoktoravató ünnepségét. Az intézmény idén Buzogány Dezső református lelkipásztort, a Protestáns Teológiai Intézet és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem tanárát választotta díszdoktorává.

Fekete Károly tiszántúli püspök laudációja

Buzogány Dezső díszdoktori laudációja

Főtiszteletű Doktori Tanács! Hölgyeim és Uraim!

Kolozsvár és Debrecen, illetve Buzogány Dezső professzor és Debrecen kapcsolatát tekintve is évfordulót ünneplünk ma, hiszen 20 éve annak, hogy 1997-ben jelent meg itt Debrecenben az Erdélyi Református Egyháztörténeti Füzetek 1. száma, Buzogány Dezső műve, „Melanchthon úrvacsorata levelei alapján” címmel. Ez az egyháztörténet tudományágát, illetve az eszme- és tanfejlődés-történetét gazdagító kötet már jelezte, hogy a reformátori kort szerető és értő kutató zengéje után még nagy dolgok fognak következni. A Kálvin-évektől a reformáció kettős jubileumi évéig Buzogány Dezső szorgos és feszített tempójú fordítói munkájával a legtöbbet tette a Kárpát-medence református népének azzal, hogy anyanyelvünkön ismerhetjük meg a reformátori iratok leglényegesebb alapiratait és műveit.

Buzogány Dezső református lelkész, egyháztörténész, egyetemi professzor az egykori Udvarhelyszéken lévő Szederjesen született 1957. június 30-án. Iskoláit szülőfalujában és az azzal szomszédos Héjjasfalván végezte, gimnáziumba Segesváron járt. Érettségi után, 1976-77-ben Désen letöltötte katonai szolgálatát, majd beiratkozott a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetbe, ahol 1981-ben fejezte be tanulmányait. Lelkipásztori szolgálatait 1982-től 1987-ig Nyárádselyén, 1987-től 1991-ig Ádámoson végezte.

Oktatói munkáját azzal kezdte, hogy 1990. őszétől felkérték az erdélyi protestáns egyháztörténet és a latin nyelv tanítására a kolozsvári teológián. Doktori fokozatot 1992-ben, a Budapesti Református Teológiai Akadémián szerzett. Doktori dolgozatának címe: Melanchthon úrvacsoratanának történeti fejlődése. A következő egyetemi évben posztdoktori kutatóprogramban vett részt az Egyesült Államokban. Hazatérve folytatta tovább oktatói munkáját Kolozsváron. 2001 óta párhuzamosan a Babes-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karán is tanít. 2003-tól lett doktori témavezetésre jogosított professzor. 2005-ben Szoulban vendégtanár, időközben több nyugat-európai és észak-amerikai fakultáson vendégelőadó.

Buzogány Dezső professzor nős. Felesége, Kovács Emese református lelkipásztor, kolozsvári kórházlelkész. Isten négy gyermekkel áldotta meg házasságukat, akiket nagy szeretetben nevelnek.

Buzogány Dezső a romániai magyar és a magyarországi egyházi élet és tudományos közélet tevékeny résztvevője. Integratív személyiségével, kezdeményező készségével számos eredményes tudományos és közéleti pályázat eredményes szervezője és lebonyolítója.

Amikor 1992-ben újjáalakult az Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület (IKE), őt választották meg első elnökének, amely tisztelet 2000-ig töltött be. Az Ifjú Erdély folyóirat újra indítója és szerkesztője, 2000-től a Református Szemle című tudományos folyóirat felelős szerkesztője. A washingtoni székhelyű Christian Observer szerkesztője. Az ugyancsak újjáalakult Erdélyi Múzeum-Egyesület alapító tagja, majd egyik alelnöke, a Magyar Tudományos Akadémia köztestületének tagja, a Kolozsvári Akadémiai Bizottság teológiai és egyháztörténeti szakosztályának elnöke. A román Oktatásügyi Minisztérium több országos bizottságában képviseli a magyarokat: a Felsőoktatás Minőségét Biztosító Bizottság, a Doktori Iskolák Minőségét Ellenőrző Bizottság, doktori okleveleket honosító és doktoráltatási jogokat odaítélő bizottság és más szakértői testületekben.

Buzogány Dezső történész munkássága is jelentős, amelyben kitüntetett helyet foglal el a

protestantizmus első évszázadai iránti figyelem. A kezdetek nemzetközi tematikája fokozatosan bővült az erdélyi reformátusság múltját, elsősorban 16., 17. és 18. századi történetét, kiemelkedően az egyházigazgatást és az intézménytörténetet föltáró törekvésével. Több romániai és külföldi oktatási projektbe kapcsolódott be.

Megszervezte és irányítja a Pokoly Józsefről elnevezett egyháztörténet-kutató intézetet. Elindított, szerkeszt és másokkal együtt ír három kiadvány-sorozatot, amelyekben több mint 30 könyve jelent már meg (Erdélyi Református Egyháztörténeti Füzetek, Erdélyi Református Adatok, Fontes Rerum Ecclesiarum Transylvania).

Előszeretettel gyűjti maga köré a tehetséges fiatal levéltárosokat és történészeket, akikkel a szakma előtt eddig ismeretlen iratokat, az erdélyi református zsinatok jegyzőkönyveit és határozatait, az erdélyi egyházmegyék egyházközségeinek történeti kataszterét adja közre.

Az elmúlt tíz évben, a Kálvin-évektől máig korszakos fordításai jelentek meg: több Kálvin-kommentár, az Institutio és a II. Helvét Hitvallás modern magyar fordítását tette le a magyar reformátusság asztalára.

Buzogány Dezső kutató, szervező, szerkesztő, iskolateremtő és utánpótlás-nevelő munkásságáért, a magyar református egyháztörténet kiváló és úttörő műveléséért méltán kapta meg 2010-ben a Károli Gáspár-díjat, és ugyanakkor lett a Doktorok Kollégiuma aranygyűrűjével kitüntetett teológus.

A fentiek alapján javaslom, hogy Buzogány Dezső professzoreddigi életművéért, de különösen is az elmúlt évtizedben a reformátori iratok magyar nyelven való megismertetéséért tett tudományos erőfeszítéséért, fordítói munkásságáért fogadja a Debreceni Református Hittudományi Egyetem díszdoktorainak sorába dr. Buzogány Dezső református lelkipásztort, kolozsvári egyetemi tanárt. Szorgalmas és tudatos kutatói programra épülő egyháztörténeti munkásságával iskolateremtő professzorrá nőtte ki magát, aki sorra neveli a jövőendő egyháztörténészeit, miközben menti, megörökíti és közkinccsé teszi azt a pótolhatatlan forrásanyagot, amely dokumentálja az erdélyi reformátusság múltját, lelki-szellemi kincseit és örökségét.

Mindezek alapján kérem a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Doktori Tanácsát, hogy a reformáció kettős jubileumi évében fogadja díszdoktorai sorába dr. Buzogány Dezső professzor urat.

Debrecen, 2017. november 30.

Dr. Fekete Károly

egyetemi tanár,

püspök

Fotó: [Barcza János, ttre.hu](http://Barcza.János.ttre.hu)